

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2003 No. 237

Rheoliadau Gwasanaethau Maethu (Cymru) 2003

RHAN V

LLEOLIADAU

Dyletswydd gyffredinol yr awdurdod cyfrifol

33. Rhaid i awdurdod cyfrifol beidio â lleoli plentyn gyda rhiant maeth oni bai ei fod wedi'i fodloni—

- mai dyna'r ffordd fwyaf addas o gyflawni ei ddyletswydd o dan (yn ôl fel y digwydd) adran 22(3) neu 61(1)(a) a (b) o Ddeddf 1989; a
- mai'r lleoliad mwyaf addas yw lleoliad gyda'r rhiant maeth penodol o ystyried yr holl amgylchiadau.

Gwneud lleoliadau

34.—(1) Ac eithrio yn achos lleoliad brys neu ddi-oed o dan reoliad 38, dim ond o dan yr amodau canlynol y caiff awdurdod cyfrifol leoli plentyn gyda rhiant maeth—

- os yw'r rhiant maeth wedi'i gymeradwyo—
 - gan yr awdurdod cyfrifol sy'n bwriadu lleoli'r plentyn; neu
 - gan ddarparwydd gwasanaeth maethu arall, cyhyd â bod yr amodau a bennir ym mharagraff (2) yn cael eu bodloni;
 - os yw telerau'r gymeradwyaeth yn gyson â'r lleoliad arfaethedig; ac
 - os yw'r rhiant maeth wedi gwneud cytundeb gofal maeth.
- (2) Mae'r amodau y cyfeiriwyd atynt ym mharagraff (1)(a)(ii) fel a ganlyn—
- bod y darparwydd gwasanaeth maethu y cafodd y rhiant maeth ei gymeradwyo ganddo, yn cydsynio â'r lleoliad;
 - bod unrhyw awdurdod cyfrifol arall a chanddo blentyn sydd eisoes wedi'i leoli gyda'r rhiant maeth, yn cydsynio â'r lleoliad;
 - os yw'n gymwys, bod yna ymgynghori â'r awdurdod ardal, bod sylwadau'r awdurdod yn cael eu hystyried, a bod yr awdurdod yn cael ei hysbysu os yw'r lleoliad yn cael ei wneud; ac
 - os yw'r rhiant maeth wedi'i gymeradwyo gan asiantaeth faethu annibynnol, bod gofynion rheoliad 40 wedi'u bodloni.

(3) Cyn gwneud lleoliad, rhaid i'r awdurdod cyfrifol wneud cytundeb ysgrifenedig (y cyfeirir ato yn y rheoliadau hyn fel y "cytundeb lleoliad maeth" gyda'r rhiant maeth ynglŷn â'r plentyn, a hwnnw'n cytundeb sy'n ymdrin â'r materion a bennir yn Atodlen 6.

Goruchwyllo lleoliadau

35.—(1) Rhaid i awdurdod cyfrifol ei fodloni ei hun fod y lleoliad yn parhau i ddarparu'n addas ar gyfer lles pob plentyn sydd wedi'i leoli ganddo, ac at y diben hwnnw rhaid i'r awdurdod wneud trefniadau i berson sydd wedi'i awdurdodi gan yr awdurdod ymweld â'r plentyn, yn y cartref y mae'r plentyn wedi'i leoli ynddo—

- (a) o bryd i'w gilydd yn ôl y gogyn o dan yr amgylchiadau; ac
- (b) os gofynnir yn rhesymol iddo wneud hynny gan y plentyn neu'r rhiant maeth; ac
- (c) beth bynnag (yn ddarostyngedig i reoliad 37)
 - (i) yn ystod blwyddyn gyntaf y lleoliad, o fewn wythnos o'i dechrau ac yna yn ysbeidiol heb fod cyfnodau o fwy na chwe wythnos rhwng ymweliadau,
 - (ii) ar ôl hynny, heb fod cyfnodau o fwy na thri mis rhwng yr ymweliadau.

(2) Yn achos lleoliad di-oed o dan reoliad 38, rhaid i'r awdurdod lleol drefnu bod y plentyn yn cael ymweliad o leiaf unwaith bob wythnos yn ystod y lleoliad.

(3) Pob tro y mae'r plentyn yn cael ymweliad o dan y rheoliad hwn, rhaid i'r awdurdod cyfrifol sicrhau bod y person y mae wedi'i awdurdodi i ymweld â'r plentyn—

- (a) yn gweld y plentyn ar ei ben ei hun oni bai bod y plentyn, os yw'n ddigon hŷn a bod ganddo ddealltwriaeth i wneud hynny, yn gwrthod; a
- (b) yn paratoi adroddiad ysgrifenedig am yr ymweliad.

Terfynu lleoliadau

36.—(1) Rhaid i awdurdod cyfrifol beidio â chaniatáu i leoliad plentyn gyda pherson penodol barhau os yw'n ymddangos i'r awdurdod cyfrifol nad y ffordd fwyaf addas o gyflawni eu dyletswydd o dan (yn ôl fel y digwydd) adran 22(3) neu 61(1)(a) a (b) o Ddeddf 1989 yw'r lleoliad bellach.

(2) Os yw'n ymddangos i'r awdurdod ardal y byddai parhau â'r lleoliad yn niweidio lles y plentyn o dan sylw, rhaid i'r awdurdod ardal symud y plentyn oddi yno ar unwaith.

(3) Rhaid i awdurdod ardal sy'n symud plentyn o dan baragraff (2) hysbysu'r awdurdod cyfrifol ar unwaith.

Lleoliadau byr-dymor

37.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys os yw awdurdod cyfrifol wedi trefnu lleoli plentyn mewn cyfres o leoliadau byr-dymor gyda'r un rhiant maeth a bod y trefniant yn golygu—

- (a) na fydd unrhyw un lleoliad yn para'n hwy na phedair wythnos; ac
- (b) nad yw hyd cyfan y lleoliadau i fod yn hwy na 120 o ddiwrnodau mewn unrhyw gyfnod o 12 mis.

(2) Gellir trin cyfres o leoliadau byr-dymor y mae'r rheoliad hwn yn gymwys iddynt fel un lleoliad at dibenion y Rheoliadau hyn, ond gyda'r addasiadau a nodir ym mharagraffau (3) a (4).

(3) Mae rheoliad 35 (1)(c)(i) a (ii) i fod yn gymwys fel petaent yn ei gwneud yn ofynnol bod trefniadau'n cael eu gwneud ar gyfer ymweliadau â'r plentyn ar ddiwrnod y mae wedi'i leoli mewn gwirionedd (“diwrnod lleoli”)—

- (a) o fewn y saith diwrnod lleoli cyntaf o gyfres o leoliadau byr-dymor; a
- (b) ar ôl hynny, os yw'r gyfres o leoliadau yn parhau, heb fod cyfnodau o fwy na chwe mis rhyngddynt neu, os yw'r cyfnod rhwng y lleoliadau yn fwy na chwe mis, yn ystod y lleoliad nesaf.

(4) Mae rheoliad 41 i fod yn gymwys fel petai'n ei gwneud yn ofynnol bod trefniadau'n cael eu gwneud ar gyfer ymweliadau â'r plentyn ar ddiwrnod lleoli, o fewn y saith diwrnod lleoli cyntaf o gyfres o leoliadau byr-dymor.

Lleoliadau brys a di-oed gan awdurdodau lleol

38.—(1) Os yw plentyn i gael ei leoli mewn achos brys, caiff awdurdod lleol am gyfnod heb bod yn fwy na 24 awr leoli'r plentyn gydag unrhyw riant maeth sydd wedi'i gymeradwyo gan yr awdurdod lleol neu unrhyw ddarparydd gwasanaeth maethu arall ar yr amod—

- (a) bod y rhiant maeth wedi gwneud cytundeb ysgrifenedig gyda'r awdurdod lleol i gyflawni'r dyletswyddau a bennir ym mharagraff (3); a
- (b) bod yr awdurdod lleol wedi'i fodloni ynghylch darpariaethau rheoliad 33(a).

(2) Os yw awdurdod lleol wedi'i fodloni bod angen lleoli plentyn yn ddi-oed, caiff leoli'r plentyn gyda pherson nad yw'n rhiant maeth ar ôl cyfweld y person, archwilio'r llety a chael gwybodaeth am bersonau eraill sy'n byw ar aelwyd y person, am gyfnod heb fod yn hwy na chwe wythnos, ar yr amodau—

- (a) bod y person yn berthynas neu'n gyfaill i'r plentyn;
- (b) bod y person wedi gwneud cytundeb ysgrifenedig gyda'r awdurdod lleol i gyflawni'r dyletswyddau a bennir ym mharagraff (3); ac
- (c) bod yr awdurdod lleol wedi'i fodloni ynglŷn â darpariaethau rheoliad 33(a).

(3) Y dyletswyddau y cyfeirir atynt ym mharagraffau (1)(a) a (2)(b) yw—

- (a) gofalu am y plentyn fel petai'r plentyn yn aelod o deulu'r person hwnnw;
- (b) caniatáu i unrhyw berson sydd wedi'i awdurdodi gan yr awdurdod lleol neu (os yw'n gymwys) yr awdurdod ardal, i ymweld â'r plentyn ar unrhyw bryd;
- (c) os yw rheoliad 36 yn gymwys, caniatáu i'r plentyn gael ei symud ar unrhyw bryd gan yr awdurdod lleol neu (os yw'n gymwys) yr awdurdod ardal;
- (ch) sicrhau bod unrhyw wybodaeth y gall y person hwnnw gael gafael arni sy'n ymwneud â'r plentyn, neu â theulu'r plentyn neu unrhyw berson arall, sydd wedi'i rhoi i'r person hwnnw yn gyfrinachol mewn cysylltiad â'r lleoliad yn cael ei chadw'n gyfrinachol ac nad yw'n cael ei datgelu ac eithrio i'r awdurdod lleol, neu gyda chytundeb yr awdurdod lleol; a
- (d) caniatáu cysylltiadau â'r plentyn yn unol â thelerau unrhyw orchymyn llys ynglŷn â chysylltiadau neu unrhyw drefniadau sydd wedi'u gwneud gan yr awdurdod lleol neu y mae'r awdurdod hwnnw wedi cytuno arnynt.

(4) Os yw awdurdod lleol yn lleoli plentyn o dan y rheoliad hwn y tu allan i'w ardal rhaid iddo hysbysu'r awdurdod ardal.

Lleoliadau y tu allan i Gymru

39.—(1) Rhaid i gorff gwirfoddol beidio â lleoli plentyn y tu allan i'r Ynysoedd Prydeinig(1).

(2) Os yw awdurdod cyfrifol yn gwneud trefniadau i leoli plentyn y tu allan i Gymru, rhaid iddo sicrhau, i'r graddau y mae'n rhesymol ymarferol, y cydymffurfir â'r gofynion a fyddai wedi bod yn gymwys o dan y Rheoliadau hyn petai'r plentyn wedi'i leoli yng Nghymru.

(1) Mae "British Islands" wedi'i ddiffinio yn Neddf Dehongli 1978 (p.30) i olygu'r Deyrnas Unedig, Ynysoedd y Sianel ac Ynys Manaw.

Asiantaethau maethu annibynnol — cyflawni swyddogaethau awdurdod lleol

40.—(1) Caiff awdurdod lleol wneud trefniadau yn unol â'r rheoliad hwn ar gyfer y dyletswyddau sy'n cael eu gosod arno gan reoliadau 34, 35, 36(1) a 37, ac os yw paragraff (3) yn gymwys, 33(b), i gael eu cyflawni ar ei ran gan berson cofrestredig.

(2) Yn ddarostyngedig i baragraff (3), rhaid peidio â gwneud unrhyw drefniadau o dan y rheoliad hwn mewn perthynas â phlentyn penodol, oni bai bod awdurdod lleol wedi cyflawni ei ddyletswyddau o dan reoliad 33 mewn perthynas â'r plentyn hwnnw.

(3) Os yw awdurdod lleol yn gwneud trefniadau gyda pherson cofrestredig i'r person cofrestredig ddarparu rhieni maeth at ddibenion lleoliad byr-dymor o fewn ystyr rheoliad 37(1), caiff yr awdurdod lleol wneud trefniadau hefyd i'r person cofrestredig gyflawni dyletswydd yr awdurdod lleol o dan reoliad 33(b) mewn perthynas â'r lleoliad hwnnw ar ei ran.

(4) Rhaid peidio â gwneud unrhyw drefniadau o dan y rheoliad hwn oni bai bod awdurdod lleol wedi gwneud cytundeb ysgrifenedig gyda'r person cofrestredig sy'n nodi—

- (a) p'un o'i ddyletswyddau y mae'r awdurdod lleol yn bwriadu ei dirprwyo yn unol â'r rheoliad hwn;
- (b) y gwasanaethau sydd i'w darparu i'r awdurdod lleol gan y person cofrestredig;
- (c) y trefniadau i'r awdurdod lleol ddethol rhieni maeth penodol o blith y rhai sydd wedi'u cymeradwyo gan y person cofrestredig;
- (ch) y gofyniad i'r person cofrestredig gyflwyno adroddiadau i'r awdurdod lleol ar unrhyw leoliad yn ôl yr hyn y gall yr awdurdod ofyn amdano, ac yn benodol yn dilyn unrhyw ymweliad a wnaed o dan reoliad 35; a
- (d) y trefniadau ar gyfer terfynu'r cytundeb.

(5) Os yw awdurdod lleol yn bwriadu gwneud trefniant o dan y rheoliad hwn mewn perthynas â phlentyn penodol rhaid i'r awdurdod lleol wneud cytundeb gyda'r person cofrestredig mewn perthynas â'r plentyn hwnnw sy'n nodi—

- (a) manylion y rhiant maeth penodol y mae'r plentyn i'w leoli gydag ef;
- (b) manylion unrhyw wasanaethau y mae'r plentyn i'w cael;
- (c) telerau (gan gynnwys telerau ynglyn â thalu) y cytundeb lleoliad maeth arfaethedig;
- (ch) y trefniadau ar gyfer cadw cofnodion am y plentyn, ac ar gyfer dychwelyd cofnodion ar ddiwedd y lleoliad;
- (d) gofyniad i'r person cofrestredig hysbysu'r awdurdod lleol yn ddi-oed os bydd unrhyw bryderon ynglyn â'r lleoliad; ac
- (dd) a ddylai unrhyw blant eraill gael eu lleoli gyda'r rhiant maeth ac ar ba sail.

(6) Mae rhiant maeth y mae plentyn i'w leoli gydag ef yn unol â threfniadau a wneir o dan y rheoliad hwn, i'w drin, mewn perthynas â'r lleoliad hwnnw, at ddibenion paragraff 12(d) o Atodlen 2 i Ddeddf 1989 fel rhiant maeth awdurdod lleol.

(7) Rhaid i awdurdod lleol gyflwyno adroddiad i swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol ynghylch unrhyw bryderon a all fod ganddo ynghylch y gwasanaethau sy'n cael eu darparu gan berson cofrestredig.

(8) Yn y rheoliad hwn, ystyr “person cofrestredig” yw person sy'n berson cofrestredig mewn perthynas ag asiantaeth faethu annibynnol.